

WAT DOE **JIJ** BIJ BRAND?

HOE ONSTAAT VUUR?

pag. 2

HOE WERKT EEN ROOKMELDER?

pag. 3

MUSICAL ALARMFASE ROOD!

pag. 3

BRAND OVERKOMT MIJ NIET...TOCH?

In Nederland breekt er elke dag in ongeveer 20 huizen brand uit. Dat zijn zo'n 7.000 woningbranden per jaar. Brand wordt vliegensvlug groter. Daarom kan een klein brandje binnen 3 minuten al veranderd zijn in een grote, dodelijke

woningbrand. De brandweer doet er gemiddeld 8 minuten over om na de melding bij de brand aan te komen. Je hoeft dus geen rekenwonder te zijn om te snappen dat je bij een woningbrand HEEL SNEL het huis uit moet vluchten.

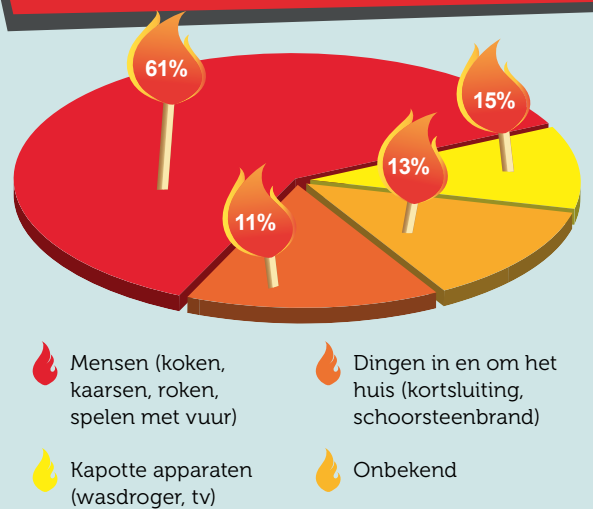
De kans dat er bij jou thuis brand uitbreekt, is 1 op 1.000.
De kans dat je de hoofdprijs wint in de loterij, is 1 op 10.000.000.

Wist je dat...

- er elk jaar 40 mensen doodgaan door een woningbrand?
- de meeste branden beginnen in de slaapkamer?
- er elk jaar 700 mensen gewond raken door brand?
- kaarsen in 12% van de gevallen de oorzaak van brand zijn?

Wie/wat veroorzaakt brand?

BJORN EN JOOST GAAN ALS DE BRANDWEER

"We trainen elke week en leren veel over de gevaren van brand."

Deze jongens hebben nu al een leven vol spanning. Lees hun verhaal op pagina 2.

TIP BIJ BRAND

Blijf als je moet vluchten laag bij de grond. Rook stijgt omhoog dus je ziet beneden meer. En rook is giftig, dus als je teveel rook inademt, kun je flauwvallen.

DOE MEE EN WIN 1 VAN DE 5 iPADS

- 1** Vul de vragen thuis samen met je ouder(s) in. Knip ze uit, stuur ze naar ons op en maak kans op één van de vijf iPads.
- 2** Test de rookmelders thuis. Druk op de testknop.
 - Alle rookmelders werken.
 - Een rookmelder werkt niet. Dit heb ik natuurlijk aan mijn ouder(s) verteld.
 - Wij hebben geen rookmelders.
- 3** Wat doe je als er bij jou thuis brand uitbreekt? Bij brand moet je kruipend naar buiten om de rook niet in te ademen. Pak een vel papier en teken de vluchtroute als er brand uitbreekt in de keuken van jouw huis en jij in de slaapkamer bent.
- 4** Naar wie ga jij toe als de rookmelder afgaat?

De sleutel van de voordeur ligt altijd op dezelfde plek.

 - Ja Nee
 We hebben afgesproken dat we elkaar na het vluchten buiten ontmoeten bij

IS JOUW SCHOOL WEL BRANDVEILIG?

Heb jij wel eens goed gekeken naar de brandveiligheid op je school? Hangen er op de juiste plaatsen rookmelders en brandblussers? En kun je bij de conciërge terecht voor een blusdeken en verband? Vraag eens aan je leraar of lerares of ze met jou wil inspecteren of de school voldoet aan alle veiligheidseisen. Je kunt samen veel ongelukken voorkomen.

WAT MOET JE DOEN BIJ BRAND

Als er brand uitbreekt, moet je direct iedereen in huis waarschuwen en naar buiten vluchten. Je belt pas de brandweer als je veilig buiten staat.

- 1** Blijf rustig. **2** Waarschuw iedereen in huis.
- 3** Vlucht naar buiten met je hoofd dichtbij de grond.
- 4** Sluit deuren achter je. **5** Ontmoet iedereen buiten op de afgesproken plaats. **6** Bel de brandweer (1-1-2) zodra je veilig buiten staat.

Staat iemand in brand? Niet hollen maar rollen

Staat iemand in brand? Doe dan dit:

- 1.** Laat hem niet rennen. Zuurstof wakkert de vlammen aan.
- 2.** Laat hem struikelen, zodat hij op de grond ligt.
- 3.** Doof de vlammen door hem over de grond te laten rollen.
- 4.** Gebruik een (blus)deken of jas om het vuur te doven. Leg de deken eerst bij de hals. Zo zorg je dat het vuur dooft vanaf het gezicht naar de voeten.

TOP 5

OORZAKEN VAN BRAND

Wist jij dat brand meestal wordt veroorzaakt door mensen zelf? Ze vallen in slaap met een sigaret in hun handen of letten niet op bij het koken.

Meest voorkomende brandoorzaken:

1. Kortsluiting
2. Koken
3. Onvoorzichtigheid
4. Kachel
5. Kaarsen

HOE ONTSTAAT VUUR?

Vuur is een onderdeel van de natuur. Net zoals lucht, aarde en water. De natuur zorgt zelf voor vuur. Kijk maar naar vulkanen en bliksem. We gebruiken de hitte van vuur om te koken en ons warm te houden.

De vuurdriehoek

Om vuur te maken, heb je drie dingen nodig. Samen vormen ze de vuurdriehoek.

Brandstof:

hout, papier of gas

Zuurstof:

oftewel lucht

Warmte:

een vonkje of straal zonlicht kan genoeg zijn

Wil je brand voorkomen, dan moet je deze drie dingen **niet** samenbrengen. Vandaar dat je niet met lucifers moet spelen. Een lucifer is van hout en zuurstof zit altijd in de lucht, dus zodra er maar een klein vonkje bijkomt, kan er brand ontstaan.

VUUR IS HEET, ROOK IS GIFTIG

Wat maakt een brand gevaarlijk? Het vuur en de rook! Vuur is super heet, pijnlijk als je je brandt en heel snel. Maar ook rook is gevaarlijk. In rook zitten namelijk giftige gassen. Adem je die (teveel) in, dan ga je dood.

BJORN EN JOOST ZITTEN BIJ DE JEUGDBRANDWEER:

"DE BRANDWEER IS EEN VIRUS. EN WIJ HEBBEN HET FLINK TE PAKKEN!"

Bijna elk brandweerkorps heeft een jeugdbrandweer. Echte branden blussen doen zij niet. Maar wat maakt de jeugdbrandweer dan zo leuk? Bjorn en Joost vertellen over hun allergrootste hobby: 'De brandweer is een virus. En als het je het hebt, kom je er nooit meer vanaf.'

Wat doe je bij de jeugdbrandweer?

Bjorn: 'Simpel gezegd: alles wat de gewone brandweer doet, maar dan zonder brand. Voor je 18e mag je nog geen ademlucht dragen. Bij een echte brand kan de giftige rook van het vuur je longen beschadigen. Je kan je hier tenslotte niet tegen beschermen. We oefenen het blussen van een nepbrand in gebouwen met lampen, hitte- en rookmachines.'

Altijd brandweerman willen worden?

Bjorn: 'Ik was bij een kerstboomverbranding die de jeugdbrandweer bluste. 'Vet,' dacht ik toen ik dat zag. Meteen ben ik erbij gegaan.'

Joost: 'Bjorn en ik zijn allebei begonnen toen we 12 jaar waren. Mijn vader is brandweerman. Als klein jongetje ging ik mee als er brand was. De gillende sirenes, die spanning op weg naar de brand... Sinds ik me kan herinneren, wil ik bij

Naam Bjorn
Leeftijd 17 jaar
School VWO
Woonplaats Beverwijk
Sport Schaatsen
Functie Bevelvoerder

Naam Joost
Leeftijd 18 jaar
School MBO Bedrijfsadministratie
Woonplaats Beverwijk
Sport Hockey
Functie Nummer 3

Wist je dat...
Als je tussen de 12 en 18 jaar bent, mag je lid worden van de jeugdbrandweer.
www.jeugdbrandweer.nl

de brandweer. En nu is het eindelijk zover. Ik ben 18, dus nu mag ik bij de vrijwillige brandweer. Het verschil tussen beroeps en vrijwillig is dat je als vrijwillige brandweerman een 'gewone' baan ernaast hebt. 1 week per maand heb je dienst. Een 'beroeps' heeft er geen andere baan bij en werkt volledig als brandweerman.'

Wat is het leukste?

Bjorn en Joost: 'De wedstrijden! Je neemt het dan op tegen 12 andere teams. Elk team moet een (nep)brand blussen. Een jury bekijkt wie de meeste punten scoort. Als team word je bijvoorbeeld beoordeeld hoe je de brand benadert en hoe je een deur opent. Dat is heel belangrijk als er brand in een gebouw is. Door een deur open te doen, komt er namelijk

Dit doe je bij de jeugdbrandweer Beverwijk:

- Wedstrijden en oefeningen
- Wekelijks trainen
- Kerstboomverbranding blussen

De taken bij de jeugdbrandweer:

- Pompbediende: verantwoordelijk voor het materiaal, zoals de slangen.
- Bevelvoerder: algemene leiding en aanspreekpunt voor de ploeg.
- Nummer 1 & 2 = samen vorm je de aanvalsploeg. Dat betekent dat je als eerste naar binnen gaat. Je zoekt naar slachtoffers en de brandhaard.
- Nummer 3 & 4 = samen vorm je de waterploeg. Je zorgt ervoor dat er voldoende water is om de brand te blussen.

Een brandwond is als een gekookt ei

Wanneer een ei heeft gekookt en daarna afgespoeld wordt met koud water, voelt het ei aan de buitenkant koud aan. Maar de hitte uit de binnenkant van het ei komt snel weer terug aan de oppervlakte. Pas wanneer het ei langer gekoeld wordt, daalt de temperatuur en blijft het ei koud aanvoelen. Ditzelfde geldt eigenlijk ook voor ons lichaam. Snelle eerste hulp bij brandwonden is heel belangrijk, omdat koelen met water ervoor zorgt dat de brandwond niet erger wordt. Dus hoe sneller en langer je koelt, hoe beter!

JE NEUS SLAAPT OOK

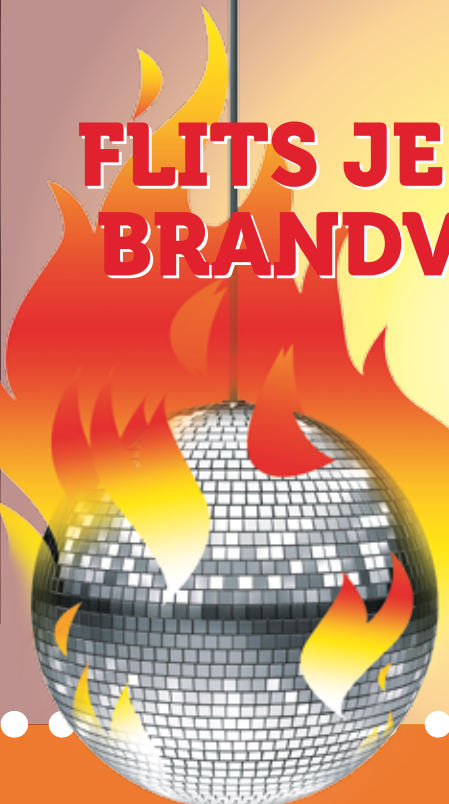
Als je slaapt, ruik je niks. Denk dus niet dat je vanzelf wakker wordt van de geur van brand als je ligt te slapen! Gelukkig slapen je oren nooit. Een rookmelder zorgt er dus voor dat je wakker wordt als er brand in huis is. Heb je nog geen rookmelder thuis? Snel ophangen dan!

Koelen moet laaaaang

Weet jij wat de juiste eerste hulp bij brandwonden is? 10 minuten koelen met lauwwarm water. Dat is best lang. Probeer het zelf maar eens. Pak een stopwatch en houd je hand 10 minuten onder de kraan. Het water hoeft niet ijskoud te zijn, maar mag lauwwarm zijn. Klaar? Dat is best lang hè, 10 minuten?!

Knutseltip FLITS JE KAMER OM IN BRANDVEILIGE DISCO

Als je je kamer wilt pimpen in een disco, leg dan geen lap stof over je lamp heen. Stof is een brandstof en als dat in aanraking komt met de hitte van de lamp, is het geen feest! Wat je wel kunt doen, is een piepschuim bol insmeren met lijm en in een zak zilveren glitters dopen. Hang hem op en je brandveilige disco is klaar. En nu swingen maar!

WIE DE FIK IS JAN VAN DER HEIJDEN?

Paspoort

Naam: Jan
Achternaam: van der Heijden
Verjaardag: 5 maart 1637
(hij zou nu 375 jaar oud zijn)
Beroep: kunstschilder, handelaar, organisator en uitvinder
Opleiding: glasschilder
Hobby's: tekenen, schilderen
uitvindingen: brandspuit en straatlantaarn

In 1652 brandde het stadhuis van Amsterdam af. In die tijd bestonden er nog geen brandweerwagens. De uitvinder Jan van der Heijden zag groepen mensen met emmertjes water heen en weer rennen. Maar de brand verwoestte het hele stadhuis. 'Dit moet anders,' dacht Jan. 'Zo'n brand moet je toch sneller kunnen blussen?' De uitvinder ging experimenteren met pompen, slangen en spuiten. Zo bedacht hij in 1672 de brandspuit. Nu konden branden geblust worden met een slang waar voortdurend water uitkwam. Voor 1 brandspuit vroeg Jan 385 gulden (ongeveer 175 euro). Dat was in die tijd een enorm bedrag. Over heel de wereld wordt nog steeds Jans uitvinding gebruikt.

Wist je dat...
...je bij brand maar 3 minuten hebt om te vluchten?

HOE WERKT EEN ROOKMELDER?

Een rookmelder gaat piepen als hij rook 'ziet'. Dat werkt zo: een lichtstraal vormt de 'ogen' van een rookmelder. Wanneer de lichtstraal waziger wordt doordat er rook doorheen waait, weet de rookmelder dat er ergens een beginnende brand is. Om de bewoners te waarschuwen, gaat hij dan heel hard piepen.

Test de rookmelder!

Heb je thuis een rookmelder? Druk dan de testknop hiervan maar eens in. Je weet dan hoe het klinkt als je moet vluchten. Heb je op de testknop gedrukt, maar hoor je niks? Dan is misschien de batterij op of zit er teveel stof op. Verwissel de batterij, zuig de rookmelder met de stofzuiger schoon en test hem opnieuw.

Nog geen rookmelder?

Je koopt een rookmelder bij de bouwmarkt. Online kan ook! Voor 10 euro bestel je er een via www.brandwonden.nl/winkel.

Test je ouders

Is jullie rookmelder wel eens afgegaan? Wat een lawaai! Maar doet de rookmelder het nog wel? Dat gaan we testen. Druk op de alarmknop van de rookmelder als je ouders tv zitten te kijken. Wat gebeurt er? Leg aan jouw ouders uit dat je dit regelmatig gaat doen. Dat heet 'oefenen van het vluchtplan'. Dat is heel belangrijk, want je moet goed weten wat je moet doen als er brand uitbreekt.

MUSICAL VOOR GROEP 7 EN 8

ALARMFASE ROOD!

WIE ZET ONZE STAD IN LICHTERLAAIE?

De stad wordt opgeschrikt door allerlei brandjes. Wie heeft de brand aangestoken? De brandweer staat voor een raadsel. Benieuwd naar hoe dit verhaal afloopt? En wil jij wel een rol spelen in dit verhaal? Dat kan, want samen met je klasgenoten kun je de sterren van de hemel spelen in deze musical.

Zit je in groep 7 of 8 en kun je niet wachten om te beginnen? Kijk dan met je juf of meester op www.brandweerplein.nl voor meer informatie over de musical en vraag het pakket aan.

EERST WATER DE REST KOMT LATER!

Bij een brandwond is het heel erg belangrijk dat je meteen 10 minuten koelt met water. Zo voorkom je dat de hitte verder in de huid doorbrandt.

Ken jij de andere regels als je een brandwond krijgt?

1 Koel de wond +/- 10 minuten met, bij voorkeur, lauwwarm leidingwater.

2 Voorkom onderkoeling. Koel alleen de wond!

3 Verwijder alleen de kleding die niet aan de wond kleeft.

4 Waarschuw een arts bij blaren, een aangetaste huid, elektrische en chemische verbrandingen.

7 Geef het slachtoffer geen eten of drinken.

8 Vervoer het slachtoffer, indien mogelijk, zittend.

5 Smeer niets op een brandwond.

6 Bedek de wond met steriel verband of een schone doek.

TIP BIJ BRAND

Ben je dicht in de buurt van een kraan? Pak dan een doek en houd die onder de kraan. Een natte doek voor je mond houden terwijl je naar buiten vlucht, zorgt ervoor dat je de giftige rook niet inademt.

Wist je dat...

De brandweer 8 minuten nodig heeft om op de plaats van de brand te komen. En dat een huis al binnen 3 minuten compleet in de fik kan staan?

Noah redde zijn familie van een vuurzee

'Stiekem lag ik met de zaklamp nog te lezen. Gelukkig maar. Als ik was gaan slapen, had ik dat geknetter misschien nooit gehoord. En was het allemaal heel anders afgelopen...'

SPEEL HET VLUCHTSPEL

Het is nacht, je slaapt, maar ineens... HELP!
Er is brand in huis. Je moet dus NU naar buiten!
Maar door al die rook zie je helemaal niets meer.
Weet jij de weg naar buiten te vinden als het pikkedonker is? Test hoe snel jij vanuit je bed buiten bent met het vliegensvlugge vluchtspel.

De spelregels

- 1 Speel het vluchtspel niet alleen. Iemand anders moet namelijk jouw tijd opnemen.
- 2 Zoek een theedoek en gebruik die als blinddoek.
- 3 Ga naar je slaapkamer. Als er echt brand is, zie je niks meer door de dikke zwarte rook. Om dat echt na te spelen, doe je een blinddoek voor. Zie je he-le-maal niks meer? Oké, dan zit hij goed!
- 4 Een echte brand wordt heel snel heel groot. Daarom moet je binnen 3 minuten (180 seconden) vanuit je bed naar buiten kunnen komen. Ga met de blinddoek in bed liggen en wacht tot je medespeler die de tijd opneemt, zegt dat je mag beginnen.
- 5 De 3 minuten zijn begonnen! Vind nu kruipend de weg naar de voordeur. Je moet op je knieën, omdat je bij een echte brand anders de giftige rook inademt die boven in de kamer zweeft.
- 6 Heb je onderweg de sleutel van de buitendeur gevonden? Doe dan de deur open.
- 7 Wacht nu buiten op de plek die je met je ouders hebt afgesproken. Als er echt brand is, wacht iedereen daar op elkaar.
- 8 Stop de tijd!

'Ik lag in bed en moest eigenlijk al slapen. Verstopt onder een tent van dekens en kussens lag ik te lezen. Opeens hoorde ik een vaag geknetter, maar negeerde het geluid. Even later werd het wel héél warm in mijn dekentent. Ik tilde de dekens op en schrok me rot. De hitte kwam door... VUUR!!! Mijn kamer stond in brand!'

4 meter springen

Ik wilde mijn ouders en zusje waarschuwen, dus deed mijn kamerdeur open. Meteen kwam een joekel van een steekvlam binnen. Héét dat dat is! Dat komt, vertelde de brandweerman die de brand heeft geblust, omdat er in één keer heel veel zuurstof bij het vuur komt als je een deur opendoet. Dan staat gelijk de hele kamer in de fik. Dat gebeurde bij mij dus ook. En omdat ik de vlammen al in mijn rug voelde, sprong ik uit het raam naar beneden. Dat is best hoog hoor, de eerste verdieping: 4 meter bijna!

'Het huis staat in brand!'

Gelukkig hield ik alleen een blauwe plek over aan mijn sprong. Eenmaal opgestaan, riep ik heel hard om mijn ouders en zusje. Mijn zusje opende haar raam. "Amber, het huis staat in

brand!" schreeuwde ik. Ze keek opzij, zag de vlammen en een seconde later stond ze naast me. Daarna ging alles snel. Papa en mama kwamen naar ons toegerend en drukte ons bijna fijn, zó blij waren ze ons gezond te zien. Omdat ze mij hoorde schreeuwen, waren ze naar buiten gekomen.

Je hebt 3 minuten

Samen keken we hoe de vlammen de eerste verdieping van ons huis verwoestten. Papa belde 1-1-2 en een paar minuten later kwam de brandweer. Voor het huis was dat te laat. De bovenverdieping was uitgebrand. Vuur is namelijk vliegensvlug. Had ik de brand 2 minuten later ontdekt, dan was het te laat geweest.

"MET DE VLAMMEN IN MIJN RUG, SPRONG IK NAAR BENEDEN."

De brandweerman vertelde dat een klein brandje binnen 3 minuten al zó groot kan zijn dat je door de giftige rook stikt en het niet overleeft. Ik besef me dan ook heel goed dat wij onwijs veel geluk hebben gehad. Je begrijpt: sinds

die dag hangt op elke verdieping een rookmelder. Want we gokken er niet op nog eens zoveel geluk te hebben.

Vonkje + pluisje = brand

Oh ja, je wilt natuurlijk weten hoe de brand begon... Het was de droger. Een vonkje bij een pluisje en hopsakee: de brand begint. Volgens de brandweerman gebeurt dat vaker. En dan hoeft de droger niet eens aan te staan. Het vuur ging via de badkamer naar de gang en toen mijn kamer. En de rest van het verhaal ken je. Ik had het bijna niet kunnen navertellen. Dus wees slim: vertel je ouders rookmelders op te hangen. Want brand kan echt iedereen overkomen!

Zet nooit een kaars boven de verwarming

Waarom mag je geen brandende kaars boven de verwarming zetten? Dat gaan we uitproberen. Zet maar eens een NIET BRANDENDE kaars boven de verwarming. Door de warmte van de verwarming wordt de kaars zacht, krom en valt hij om. Stel je nou eens voor dat je dit met een brandende kaars had gedaan! Dit kun je trouwens ook goed uitproberen als je een kaars achter een raam zet waar de zon op schijnt.

Deze krant is een uitgave van de Nationale Brandpreventieweken, uitgevoerd door:

Mede mogelijk gemaakt door:

Contact:
Nederlandse
Brandwonden Stichting
T 0251 - 27 55 55
info@brandwondenstichting.nl

Sponsor: CED European claim experts

De rookmelderbranche is actief betrokken en ondersteunt de Brandwonden Stichting bij deze campagne:

Hoofdsponsor:

